

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ
Број: 119-01-00011/2023-10
2. март 2023. године
Кнеза Милоша 20
Београд

На основу члана 41. став 10. Пословника Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06 – пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13, 76/14 и 8/19 – др. пропис), Министарство привреде објављује

ИЗВЕШТАЈ о спроведеној јавној расправи о Нацрту закона о ауторском и сродним правима

Одбор за привреду и финансије, на предлог Министарства привреде, донео је Закључак 05 Број: 011-670/2023 од 25. јануара 2023. године, којим је одређено спровођење јавне расправе о Нацрту Закона о ауторском и сродним правима и утврђен Програм јавне расправе.

Јавна расправа о Нацрту Закона о ауторском и сродним правима, спроведена је од 29. јануара до 19. фебруара 2023. године.

Програм јавне расправе о Нацрту Закона о ауторском и сродним правима са прилозима утврђеним Пословником Владе, објављени су на интернет страници Министарства привреде https://privreda.gov.rs/cat_propisi/zakoni-u-pripremi/ и на Порталу „еКонсултације”, са позивом свим заинтересованим странама да у току трајања јавне расправе доставе своје коментаре, предлоге и сугестије за унапређење текста Нацрта закона о ауторском и сродним правима, на е-mail адресу: privrednadrustva@privreda.gov.rs или писаним путем на адресу Министарство привреде, Београд, Кнеза Милоша 20, са напоменом: „За јавну расправу о Нацрту закона о ауторском и сродним правима.

Укупно је пристигло 630 коментара на Нацрт закона о ауторском и сродним правима, од тога се пет коментара односи на Нацрт закона у целини, а преосталих 625 коментара је дато на појединачне чланове Нацрта закона, од чега је 389 истоветних и то на члан 138. Нацрта.

У току трајања јавне расправе коментаре и предлоге на текст Нацрта закона о ауторском и сродним правима доставили су: Факултет драмских уметности Универзитета у Београду, Катедра за монтажу, Академија уметности у Београду, Алфа БК Универзитет, Јелица Ђокић, професор у пензији Факултета драмских уметности у Београду, Универзитет у Новом Саду Академија уметности Нови Сад, Струковни синдикат Радио телевизије Србија, Удружење филмских уметника Србије, Асоцијација филмских редитеља Србије, Организација УФУСАФА ЗАШТИТА, Удружење ликовних уметника примењених уметности УЛУПУДС, Фото клуб Београд, др Урош Ђемаловић, Пословно удружење хотелско угоститељске привреде - ХОРЕС, Савет страних инвеститора - ГИС, Асоцијација српских архитектонских пракси АСАП, адвокат Мирољуб Белић, МСА ИП - Милојевић Секулић Адвокати АОД, НИС а.д. Нови Сад, Бранислав Савић, Телеком Србија а.д, А1

СРБИЈА, SBB, Радио телевизија Србије РТС, Радио телевизија Војводине РТВ, Глумачка организација Србије ГОС, Београд, Позориште Атеље 212, Београд, глумци из „Глумачке класе”, Удружење драмских уметника Србије УДУС, Савез драмских уметника Војводине, Удружење грађана „Отворени круг Нови Сад”, као и велики број интерпретатора, између осталих: Бранка Катић, Анита Манчић, Милан Марић, Војислав Брајовић, Бранислав Зеремски, Дара Џокић, Александар Ђурица, Нина Нешковић, Нела Михаиловић, Жарко Лаушевић, Бранка Шелић, Милорад Капор, Недим Незировић, Светлана Бојковић, Слобода Мићаловић, Милена Радуловић, Милутин Милошевић, Милица Зарић, Вјера Мујовић, Вучић Перовић, Данина Јефтић, Јасна Ђуричић, Нина Јанковић Дичић, Александра Алач, Борис Пинговић, Милена Предић, Мики Манојловић, Иван Михаиловић, Хана Бестић, Љубомир Бандовић, Анђелка Прпић, Андрија Милошевић, Марија Меденица, Иван Иванов, Јелена Ђурувија Ђурица, Стефан Бузуровић, Милутин Мима Караџић, Мина Николић, Јелена Ступљанин, Војин Ћетковић и многи други.

Centro-Scena д.о.о, Београд, City Records д.о.о, Београд, Power music label д.о.о, Београд, JD Production д.о.о, Београд, Metropolis Music Company д.о.о, Београд, нису имали предлоге за измену одредби Нацрта већ су подржали усвајање Нацрта закона, оценивши га као текст који садржи савремена законодавна решења и који је усклађен са директивама Европске уније које уређују материју ауторско-правне заштите, као и са релевантним међународним уговорима.

Предлагач је размотрио све предлоге и сугестије пристигле у току јавне расправе и извршио неопходне измене у тексту Нацрта закона уважавајући велики број предлога добијених у току јавне расправе. Предлози и сугестије су разврстане на следећи начин:

Прихваћени и усаглашени предлози и сугестије учесника јавне расправе који су унети у текст Нацрта закона и то:

Члан 2. Нацрта закона

У члану 2. став 2. тачка 7) Нацрта закона, где су наведена дела архитектуре у загради је наведено неколико примера тих дела и то: архитектонске скице, студије, цртежи, макете укључујући и тродимензионалне електронске приказе, идејно решење, идејни пројекат, главни пројекат, пројекат за извођење, реализовано дело архитектуре и др.), а на предлог Асоцијације српских архитектонских пракси, АСАП.

Члан 13. Нацрта закона

У члану 13. став 1. Нацрта као још један од коаутора аудиовизуелног дела, поред режисера, сценаристе и главног сниматеља, додат је и главни монтажер, а на захтев Факултета драмских уметности Универзитета у Београду, Катедра за монтажу, Академије уметности у Београду, Алфа БК Универзитет, Јелице Ђокић, професорке у пензији Факултета драмских уметности у Београду, Универзитета у Новом Саду - Академија уметности Нови Сад, Струковног синдиката Радио телевизије Србија. Монтажа је неизоставни део процеса настајања аудиовизуелног дела. Монтажа представља завршни чин тог процеса у коме се драматуршки, естетски и технички уобличава свако аудиовизуелно дело. Као и у случају осталих коаутора аудиовизуелног дела, тако се и за монтажу може рећи да има пресудан утицај на настанак и квалитет аудиовизуелног дела као целине. Овакво решење није непознато ни у законима других земаља. Као један од примера наводимо истоветно решење у Хрватској.

Члан 15. Нацрта закона

На основу примедбе МСА ИП - Милојевић Секулић Адвокати АОД, а ради прецизности одредбе, извршене су измене и допуне у члану 15. став 1. Нацрта закона.

Члан 22. став 2. Нацрта закона

Прихваћен је предлог за измену члана 22. став 2. Нацрта закона коју је поднео Савет страних инвеститора - FIC тако да су на крају става 2. додате речи: „или на носач података”.

Члан 33. Нацрта закона

Прихваћен је предлог РТС и РТВ који су указали на потребу да се Нацртом закона пропише обавезно колективно остваривање права прераде, адаптације и друге измене музичких дела, али само за ограничен број таквих радњи које се у данашње време могу сврстати у масовна коришћења музичких дела. Стога је у члан 33. Нацрта закона додат нови став 2. којим је прописано следеће:

„Право из става 1. овог члана у случају коришћења музичких дела у музичким, забавним, колажним и сличним телевизијским програмима, као и коришћења приликом концертних извођења музичких дела може се остварити само преко организације за колективно остваривање ауторског и сродних права.”

Чл. 37. и 40. Нацрта закона

На основу примедби МСА ИП - Милојевић Секулић Адвокати АОД, извршена је редакција у члану 37. став 1. и члану 40. став 1. Нацрта закона.

Члан 47. Нацрта закона

Прихваћен је предлог за измену члана 47. став 1. Нацрта закона коју је поднео Савет страних инвеститора - FIC и Телеком а.д, тако да уместо рока од осам дана обвезници плаћања правичне накнаде имају обавезу да, у року од 30 дана од настанка обавезе плаћања правичне накнаде, организацији за колективно остваривање ауторског и сродних права доставе податке о типу и броју продатих, односно увезених уређаја или празних носача звука, слике, односно текста, као и податке о броју уређаја за фотокопирање које користе лица која пружају услуге фотокопирања уз накнаду и друге неопходне податке за обрачун и расподелу накнаде.

Чл. 50, 55, 60, 65. и 67. Нацрта закона

Прихваћени су предлози Савета страних инвеститора - FIC и МСА ИП - Милојевић Секулић Адвокати АОД, па је извршена редакција у наведеним члановима Нацрта закона.

Члан 115. Нацрта закона

Прихваћен је предлог Савета страних инвеститора - FIC за допуну члана 115. Нацрта закона па је додат нови став 4. који гласи:

„Ако је наручилац рачунарског програма стекао сва права искоришћавања рачунарског програма, аутор се не може позивати на повреду моралног права из члана 19. овог закона.”

Овакво решење је оправдано јер је наручилац стекао сва имовинска права искоришћавања рачунарског програма укључујући и имовинско право да прерађује, мења, адаптира ауторско дело, па стога нема правног основа да аутор онемогући наручиоца да врши измене на делу позивајући се на повреду моралног права из члана 19. Нацрта закона.

Члан 118. Нацрта закона

Прихваћен је предлог Савета страних инвеститора - FIC за допуну члана 118. Нацрта закона па је додат нови став 5. који гласи:

„У случају из става 4. овог члана аутор се не може позивати на повреду моралног права из члана 19. овог закона.”

Члан 138. став 3. Нацрта закона

У вези са правима свих интерпретатора на накнаду од емитовања, реемитовања и јавног саопштавања њихових интерпретација забележених на носач звука, односно носач слике и звука, интервенисано је у члану 138. став 3. Нацрта закона како би се прецизирало да са тим правима на накнаду интерпретатор за живота не може располагати у смислу да их не може уступати нити преносити на друго лице. Само ће интерпретатор моћи да преко своје колективне организације оствари ова права и наплати ове накнаде. Оцењено је да би оваквим решењем економски положај интерпретатора био значајно бољи јер ова накнада представља не велики, али сигуран приход свим интерпретаторима током читавог њиховог живота за интерпретације које су током живота снимили и које се масовно касније искоришћавају емитовањем филмова, ТВ серија или других аудио и видео садржаја на телевизији и потом њиховим даљим реемитовањем и јавним саопштавањем. Таква одредба је у интересу интерпретатора и обезбеђује им сигуран приход од права на накнаду из члана 138. Нацрта закона. Овакво решење није непознато у нашем законодавству. Истоветно нормативно решење примењено је и у случају права аутора на правичну накнаду и прописано у члану 48. став 2. Нацрта закона. Предлог за измену члана 138. Нацрта закона поднели су Глумачка организација Србије ГОС, Београд, Позориште Атеље 212, Београд, глумци из „Глумачке класе”, Удружење драмских уметника Србије УДУС, Савез драмских уметника Војводине, Удружење грађана „Отворени круг Нови Сад”, као и велики број интерпретатора.

Члан 188. Нацрта закона

На члан 188. Нацрта закона коментаре су доставили Телеком а.д, А1, Савет страних инвеститора - FIC, SBB, адвокат Мирољуб Белић и др Урош Темаловић. Прихваћен је предлог да се из става 1. избрише да независни субјекти управљања управљају ауторским правима непосредно на основу закона, већ само на основу уговора са ауторима. Истоветно решење постоји у међународној пракси - пример је Хрватска. У члану 188. Нацрта закона, а на предлог адвоката Мирољуба Белића и привредног друштва А1, исправљене су техничке грешке у позивању на поједине чланове Нацрта закона, а на предлог СББ-а и адвоката Белића додати су нови ст. 6. и 7.

Члан 193. Нацрта закона

Усвојен је предлог Удружења УФУС АФА за измену овог члана, па је интервенисано у члан 193. став 3. Нацрта закона.

Члан 220. Нацрта закона

Усвојен је предлог Савета страних инвеститора - FIC, па је у члан 220. став 1. Нацрта закона додат још један елеменат у вези са тим шта све споразум о тарифи мора обавезно да садржи. Стога је додата нова тачка 2).

Члан 247. Нацрта закона

Усвојен је предлог Телеком Србија а.д и Савета страних инвеститора - FIC за измену овог члана, па је интервенисано у члан 247. став 3. Нацрта закона.

Члан 253. Нацрта закона

Делимично је усвојен предлог СББ-а тако да сада члан 253. став 2. гласи:

„Радиодифузне организације и реемитери воде електронску евиденцију емитовања и реемитовања ауторских дела и предмета сродних права, односно реемитованих канала.”

Члан 301. Нацрта закона

Прихваћен је предлог СББ те је унет нови став који гласи:

„Субјекти из става 1. овог члана дужни су да иницирају преговоре о тарифама у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.”

То значи да ће се врло брзо након ступања на снагу Закона отворити преговори између организација и репрезентативних удружења корисника око свих тарифа накнада.

У великој мери су прихваћене примедбе и предлози МСА ИП - Милојевић Секулић Адвокати АОД, као и примедбе и сугестије др Уроша Темаловића које су текст Нацрта закона учиниле јаснијим и прецизнијим.

Предлози и сугестије учесника јавне расправе који нису прихваћени:

Из разлога што је оцењено да предложена решења не доприносе у довољној мери ауторско-правној заштити у Републици Србији, између осталог, нису прихваћени предлози за измену чл. 1, 2, 4, 5, 8, 11, 13, 16, 17, 20, 23, 40, 47, 53, 76, 80, 95, 118, 119, 137, 138, 139, 167, 187, 194, 195, 196, 214, 215, 216, 217, 218, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 236, 248, 251, 256, 258, 276, 291, 296, 297, 299. и др. Нацрта закона, а које су поднели: Асоцијација српских архитектонских пракси АСАП, Телеком а.д, А1, Савет страних инвеститора - FIC, Удружење филмских уметника Србије, Асоцијација филмских редитеља, Организација УФУСАФА ЗАШТИТА, Удружење ликовних уметника примењених уметности, Бранислав Савић, Радио телевизија Србије РТС, Радио телевизија Војводине РТВ, Фото клуб „Београд”, Бобан Митровић, НИС, SBB, др Урош Темаловић, МСА ИП - Милојевић Секулић Адвокати АОД.

Поједини предлози за уношење нових чланова у Нацрт закона којима би се имплементирале одредбе Директиве ЕУ 2019/789 и Директиве ЕУ 2019/790 нису прихваћени јер те директиве нису у плану за имплементацију кроз одредбе овог Нацрта закона. Наиме, Република Србија је предвидела имплементацију директива ЕУ које уређују област ауторског и сродних права кроз више фаза, имајући у виду велики број директива ЕУ у овој области. Сходно Националном плану за усвајање правних тековина ЕУ, национални прописи Републике Србије биће усклађени са Директивом ЕУ 2019/789 и Директивом ЕУ 2019/790 у првом кварталу 2025 године.

Као што се може видети из горе наведеног, Нацрт закона изазвао је велико интересовање јавности. Оцењено је да су предлози и коментари у великој мери били конструктивни, а да су прихваћени предлози учинили текст Нацрта закона солидном законодавном творевином са квалитетним решењима, логички и систематски чврстом структуром.